

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

Шепель Т.П.

**ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО
ОБЛІКУ**

ПРАКТИКУМ

*Видавець ФОП Марченко Т.В.
Львів*

УДК 657.3
Ш 48

*Рекомендувала Науково-методична рада
Національного університету «Львівська політехніка» як практикум
(Протокол №3 від 31.10.2025р.)*

Рецензенти:

Л.М. Пилипенко – доктор економічних наук, професор, директор інституту адміністрування, державного управління та професійного розвитку Національного університету «Львівська політехніка»

О.С. Височан – доктор економічних наук, професор кафедри обліку та аналізу Національного університету «Львівська політехніка»;

Г.М. Воляник – кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку, фінансів та готельно-ресторанної справи Національного лісотехнічного університету України.

Шепель Т.П.

Ш 48   **Організація бухгалтерського обліку: практикум / Т.П. Шепель –**
Львів: Видавець ФОП Марченко Т.В. – 136 с.

ISBN 978-617-8194-94-9

Практикум «Організація бухгалтерського обліку» підготовлений для вивчення однойменної навчальної дисципліни за освітньо-професійною програмою підготовки фахівців вищої освіти першого (бакалаврського) рівня з галузі знань 07 «Управління і адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Практикум призначений для формування у студентів системного розуміння сутності, змісту та організації бухгалтерського обліку на підприємстві, оволодіння практичними навичками документування господарських операцій, ведення облікових реєстрів, формування звітності та прийняття управлінських рішень на основі облікової інформації.

ISBN 978-617-8194-94-9

УДК 657.3

© Шепель Т.П.

© Видавець ФОП Марченко Т.В.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА		5
РОЗДІЛ 1	ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ОСНОВІ ГРУПУВАННЯ ПЕРВИННИХ ДОКУМЕНТІВ, БУХГАЛТЕРСЬКИХ РЕГІСТРІВ ТА ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	7
	<i>Основні терміни та поняття</i>	7
	<i>Питання для самоперевірки</i>	7
	<i>Тести</i>	8
	<i>Задачі</i>	12
	<i>Ситуаційні завдання</i>	23
РОЗДІЛ 2	ОБЛІКОВІ РЕГІСТРИ	26
	<i>Основні терміни та поняття</i>	26
	<i>Питання для самоперевірки</i>	26
	<i>Тести</i>	27
	<i>Задачі</i>	31
	<i>Ситуаційні завдання</i>	35
РОЗДІЛ 3	ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ І ГРОШОВИХ ДОКУМЕНТІВ	38
	<i>Основні терміни та поняття</i>	38
	<i>Питання для самоперевірки</i>	38
	<i>Тести</i>	40
	<i>Задачі</i>	44
	<i>Ситуаційні завдання</i>	49
РОЗДІЛ 4	ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ДОВГОСТРОКОВИХ І КОРОТКОСТРОКОВИХ ПОЗИК	52
	<i>Основні терміни та поняття</i>	52
	<i>Питання для самоперевірки</i>	52
	<i>Тести</i>	54
	<i>Задачі</i>	58
	<i>Ситуаційні завдання</i>	63
РОЗДІЛ 5	ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ПО ДОВГОСТРОКОВИХ І ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАННЯХ	67
	<i>Основні терміни та поняття</i>	67
	<i>Питання для самоперевірки</i>	67
	<i>Тести</i>	69
	<i>Задачі</i>	73
	<i>Ситуаційні завдання</i>	77
РОЗДІЛ 6	ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ	81
	<i>Основні терміни та поняття</i>	81
	<i>Питання для самоперевірки</i>	81
	<i>Тести</i>	82
	<i>Задачі</i>	87
	<i>Ситуаційні завдання</i>	90

РОЗДІЛ 7	ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ	93
	<i>Основні терміни та поняття</i>	93
	<i>Питання для самоперевірки</i>	93
	<i>Тести</i>	94
	<i>Задачі</i>	99
	<i>Ситуаційні завдання</i>	102
РОЗДІЛ 8	ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ПРАЦІ ТА ЇЇ ОПЛАТИ. ОБЛІК ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	106
	<i>Основні терміни та поняття</i>	106
	<i>Питання для самоперевірки</i>	106
	<i>Тести</i>	108
	<i>Задачі</i>	116
	<i>Ситуаційні завдання</i>	123
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	131

ПЕРЕДМОВА

Сучасні тенденції розвитку економіки України зумовлюють зростання вимог до якості, достовірності та оперативності бухгалтерської інформації. В умовах цифровізації бізнес-процесів, інтеграції у міжнародний економічний простір та переходу до електронних форм звітності роль організації бухгалтерського обліку істотно зростає. Саме раціональна організація облікового процесу забезпечує ефективне управління фінансовими ресурсами, контроль за їх використанням, формування достовірної звітності й підвищення рівня фінансової безпеки підприємства.

Бухгалтерський облік є не лише засобом фіксації господарських операцій, а й інструментом економічного аналізу, прогнозування та прийняття управлінських рішень. Вивчення дисципліни «Організація бухгалтерського обліку» має важливе теоретичне й практичне значення для майбутніх фахівців економічного профілю.

Організація бухгалтерського обліку – це комплекс взаємопов'язаних дій, спрямованих на забезпечення ефективного функціонування облікової системи, що охоплює процеси збирання, реєстрації, групування, узагальнення та збереження облікової інформації. Від того, наскільки раціонально організовано цей процес, залежить точність фінансових показників, обґрунтованість управлінських рішень і достовірність звітності підприємства.

Метою даного практикуму є систематизація та поглиблення знань студентів щодо організаційних аспектів бухгалтерського обліку на підприємстві, а також формування практичних навичок з обробки первинних документів, ведення облікових реєстрів, складання фінансової звітності та аналізу облікової інформації. Практикум сприяє розвитку у студентів критичного мислення, вміння застосовувати нормативно-правові акти, користуватися сучасними обліковими програмами та орієнтуватися у динамічному середовищі господарських процесів.

Зміст практикуму структуровано відповідно до логіки організації облікової системи підприємства.

У першому розділі розкрито сутність бухгалтерського обліку, принципи його побудови, систему первинних документів, регістрів і звітності.

Другий розділ присвячений обліковим регістрам, їх класифікації, призначенню та взаємозв'язку з первинними документами.

У наступних розділах детально розглядаються окремі ділянки обліку – грошові кошти, розрахунки за позиками та зобов'язаннями, запаси, необоротні активи, оплата праці, витрати і фінансові результати. Такий підхід дозволяє студентам поступово опанувати всі елементи облікового процесу, зрозуміти логіку руху інформації та її трансформацію від первинного документа до підсумкових звітних показників.

Кожен розділ практикуму містить:

- основні терміни та поняття, що формують теоретичну базу;
- питання для самоперевірки, які сприяють осмисленню матеріалу;
- тестові завдання, орієнтовані на перевірку засвоєння ключових категорій;
- практичні задачі й ситуаційні вправи, що імітують реальні облікові ситуації на підприємстві.

Таке поєднання теорії та практики відповідає сучасним вимогам до підготовки фахівців у сфері бухгалтерського обліку, забезпечує розвиток компетенцій, необхідних для виконання професійних обов'язків у реальних умовах господарювання.

Практикум призначений для студентів економічних спеціальностей закладів вищої освіти, викладачів, а також фахівців бухгалтерських служб, які прагнуть удосконалити свої професійні знання та практичні навички в галузі організації бухгалтерського обліку.

Навчальне видання

Шепель Тетяна Павлівна

ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Практикум

Формат 60x84/16. Папір офсетний. Друк цифровий.
Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 7,91.

Видавець Марченко Т. В.
м. Львів-53, 79053, Україна, тел.: +38 (050) 370-19-57
e-mail: magnol06@ukr.net
<https://magnolia.lviv.ua>

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції:
серія ДК № 6784 від 30.05.2019 року,
видане Державним комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України.

Надруковано у друкарні видавця Марченко Т. В.